



van fijnkorrelige substraten (slib/fijn zand). In vrijwel alle gevallen maakt slib deel uit van het waterbodemsubstraat, maar altijd in combinatie met een ander substraattype (Geraeds & Van Schaik, 2005).

Douwe Schut (Bureau Natuurbalans) & Victor van Schaik

Literatuur:

Schut, D. & Geraeds, R. (2006). *Waarneming larve van de Gaffellibel in de Hambeek*. NVL-nieuwsbrief, december 2006. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.

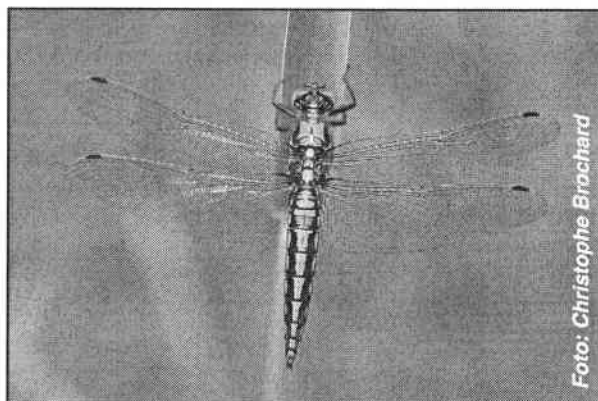
Geraeds, R.P.G. & V.A. van Schaik (2005). *Ecologische aspecten van de levenswijze van de Gaffellibel langs de Roer*. Inventarisaties van larvenhuidjes in 2002 en 2003 en een vergelijking van inventarisatiemethoden. *Natuurhistorisch Maandblad* 94 (1): 1-6.

Gewone oeverlibel zet eieren ook op vochtige bodem af.

In de literatuur wordt vermeld dat de Gewone oeverlibel (ORTHANC) de eieren los op het water afzet. Regelmatig heb ik vrouwtjes Gewone oeverlibel op deze wijze de eieren op het water zien afzetten. Tot mijn verbazing zag ik dit jaar in het Haaksbergerveen twee keer een vrouwtje Gewone oeverlibel haar eieren afzetten op een vrijstaand klompje hoogveen en één keer op een platgeslagen pol Pijpenstrootje, die elk een paar centimeters boven het water uitstaken en midden in het water stonden.

De eerste waarneming was op 18 juni 2007. Rond 15.00 uur verscheen bij één van de grote plassen in het Haaksbergerveen een vrouwtje van de Gewone oeverlibel. Ze vloog wat heen en weer en vloog toen doelbewust af op een klompje hoogveen van ongeveer tien bij tien centimeter, dat ongeveer drie centimeter boven het water uitstak. Op dit klompje hoogveen zette ze gedurende ongeveer twee minuten haar eieren af, op de normale manieren: door met haar achterlijf slaande bewegingen te maken op het oppervlak van deze klomp hoogveen. Mannetjes Gewone oeverlibel waren op dat moment niet in de omgeving aanwezig.

De tweede keer was op vrijdagmiddag 13 juli 2007. Omstreeks 16.00 verscheen bij een groot ven, een vrouwtje Gewone oeverlibel. Ze vloog direct doelbewust op een vrijstaand klompje hoogveen, van ongeveer tien bij tien centimeter, dat ongeveer drie centimeter boven het water uitsteekt, af en begon op dit klompje direct haar eieren af te zetten, gedurende ongeveer twee minuten. Af en toe werd ze door een windvlaag uit balans gebracht en ging ze even op het klompje hoogveen zitten. Dan vloog ze weer op en ging verder met het leggen van de eieren op het klompje hoogveen. Terwijl ze zat, legde ze één eieren op het klompje hoogveen. Mannetjes Gewone oeverlibel waren op dit moment niet in de buurt aanwezig.



Vrouwtje gewone oeverlibel (*Orthetrum cancellatum*)

De derde keer was op 25 juli 2007. Bij dezelfde grote plas waar ik de eerste keer deze waarneming deed zag ik nu omstreeks 15.30 uur een vrouwtje Gewone oeverlibel haar eieren afzetten op een platgeslagen pol Pijpenstrootje dit keer onder begeleiding van een mannetje. Deze pol stond midden in het water een meter of dertig van mij af. Met behulp van een verrekijker kon ik haar goed observeren. Deze pol Pijpenstrootje was ongeveer tien bij tien centimeter groot en stak ongeveer drie centimeter boven het water uit. Gedurende ongeveer twee minuten legde het vrouwtje haar eieren op deze pol. Toen werd ze weggekaapt door een ander mannetje.

Gerard Dutmer.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002, *De Nederlandse libellen (Odonata)*. Nederlandse Fauna, deel 4. Nationaal Historisch Museum Naturalis, KNNV uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden

Robert, P.A., 1959. *Die Libellen*, - Kümmerly & Frey, Bern.

Schiemenz, H., 1953. *Die Libellen unserer Heimat*. - Urania Verlag, Jena.

Opmerking redactie: Uit Die Libellen Baden-Württembergs Band 2 blijkt dat de eiafzet plaatsvindt in zowel open water, water met ondergedoken vegetaties en in plakken algengroei (Grünalgenwatten)